

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 27P/46/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121204619
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Maláriková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121204619.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Miroslavou Malárikovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D.Á. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. V., zastúpená procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: K. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. H. XX, T. a N. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. V. XX, o zmenu zverenia, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú D. do osobnej starostlivosti otca s účinnosťou od 10.08.2021, ktorý bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. od

II. Matka je povinná platiť výživné na maloletú D.Á. vo výške 80,- € mesačne vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám otca s účinnosťou od 10.08.2021.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 10.08.2021 do 30.11.2021 vo výške 296,77 € je matka povinná splácať v mesačných splátkach po 20,- € spolu s bežným výživným počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

IV. Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 37P/29/2017-22 zo dňa 29.1.2018 v časti zverenia, zastupovania a správy majetku, a určenia výživného.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 10.08.2021 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca na zmenu zverenia maloletej do osobnej starostlivosti otca, pričom matke by bola uložená povinnosť platiť na maloletú výživné v sume 100,- € mesačne. Návrh otec odôvodnil tým, že opustila maloletú a jej sestru C. I., nar. XX.XX.XXXX, a jej terajšie bydlisko je neznáme. Od odchodu z domácnosti sa o deti nezaujíma, nikoho z rodiny, a ani otca, nekontaktuje. Maloletá D. je v jeho starostlivosti od júna 2021.

2. Matka maloletej sa k návrhu sa nevyjadрила.

3. Procesný opatrovník odporučil návrhu otca v celom rozsahu vyhovieť, šetrením v domácnosti otca a v starostlivosti o maloletú nezistil žiadne nedostatky. Výživné navrhol stanoviť primerané zárobkovým možnostiam a schopnostiam matky a k potrebám maloletej.

4. Súd pojednával v neprítomnosti matky, ktorá bola riadne predvolaná, na pojednávanie sa nedostavila a svoju neúčast' neospravedlnila. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca správami o príjme rodičov ako i obsahom pripojených spisov a listinných dôkazov zo spisu a zistil nasledovný skutkový stav.

5. Maloletá D. bola rozsudkom č. k. 37P/29/2017 zo dňa 29.01.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.02.2018 zverená do osobnej starostlivosti matky, otcovi bolo určené výživné 80,- € mesačne. Matka mala príjem 600,- €, bývala u svojej matky s maloletou a aj s jej sestrou C. I., nar. XX.XX.XXXX. Otec mal príjem 600,- € až 700,- € čistého mesačne, inú vyživovaciu povinnosť nemal.

6. V súčasnosti, asi 5 rokov, matka často odchádzala z domu, užíva návykové omamné látky, pričom počas neprítomnosti matky sa o maloletú starala stará matka. Matka v júni 2021 opustila domácnosť a už sa nevrátila. Od odchodu matky z domácnosti starostlivosť o obe maloleté deti zabezpečovala stará matka, ktorá kontaktovala otca, ktorý si maloletú prevzal a od júna 2021 býva maloletá v jeho domácnosti. Otec žije so svojou priateľkou v 5-izbovom dome, ktorý vlastní, je zamestnaný s príjmom okolo 1.100,- € čistého, inú vyživovaciu povinnosť nemá. V súčasnosti poberá nemocenské dávky 580,- € mesačne. Priateľka otca má príjem okolo 750,- € čistého, nemá vyživovaciu povinnosť.

7. Maloletá D. chodí do X. triedy základnej školy v mieste bydliska. Otec platí obedy 25,- € a školský klub 7,- € mesačne. Je zdravá, má bežné výdavky primerané svojmu veku. Chodí na návštevy k starej matke za sestrou, ktorá ju často navštevuje u otca počas voľných dní.

8. Z pripojeného rozsudku tunajšieho súdu č. k. 11P/40/2021 zo dňa 21.09.2021 súd zistil, že maloletá C. I., ktorej otec je neznámy, bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a matke bola uložená povinnosť platiť výživné 100,- € mesačne.

9. Podľa § 121 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že návrh na zmenu zverenia je dôvodný, nakoľko otec sám zabezpečuje starostlivosť o dieťa od júna 2021, kedy matka maloletú opustila. Od toho času sa o maloletú nezaujíma, nekontaktuje nielen maloletú, ale ani ostatných členov rodiny, zdržuje sa na neznámom mieste. Matka asi 5 rokov užíva omamné látky a starostlivosť o maloletú zabezpečovala hlavne stará matka. V starostlivosti otca neboli zistené žiadne nedostatky, otec je schopný zabezpečovať starostlivosť o dieťa, preto súd maloletú zveril do jeho starostlivosti od podania návrhu. Nakoľko matka dlhodobo užíva omamné látky súd zároveň určil, že len otec bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, nakoľko matka aktuálne ani nie je schopná, a zjavne nemá ani záujem, zastupovať maloletú a spravovať jej majetok.

11. Pokiaľ ide o výšku výživného na maloletú, pri jej určení nebolo možné vychádzať zo skutočnosti, že matka v súčasnosti nie je zamestnaná. Z odpovede spoločnosti Slovmedia SK s.r.o. zo dňa 26.10.2021 súd zistil, že pracovný pomer s matkou trval od 13.10.2020 do 10.11.2020, bol uzatvorený na dobu neurčitú a ukončený na jej vlastnú žiadosť, pričom mala príjem 813,- € čistého mesačne. Z odpovede spoločnosti Syncreon Slovakia s.r.o. (zo spisu 11P/40/2021) a zo dňa 26.10.2021 súd zistil, že pracovný pomer s matkou trval od 19.08.2019 do 05.10.2020 a bol ukončený okamžitým skončením pracovného pomeru z dôvodu neospravedlnenej absencie, pričom v prípade zotrvania v pracovnom pomere by bola hrubá mzda matky vo výške 1.010,- € mesačne, čo predstavuje čistú mzdu vo výške cca 858,- € mesačne. Tým, že matka svojim správaním (neospravedlnenou absenciou/vlastnou žiadosťou v skúšobnej dobe) zapríčinila skončenie pracovných pomerov, súd posúdil správanie matky s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine ako na vzdanie sa zárobku bez dôležitého dôvodu. Súd preto dospel k záveru, že ak by matka nezavinila skončenie pracovných pomerov, bolo by v jej schopnostiach a možnostiach dosahovať čistú mesačnú mzdu vo výške 858,- € / 813,- €, a je potrebné z nej vychádzať.

12. Z uvedeného potencionálneho čistého príjmu matky by bola matka schopná plniť vyživovaciu povinnosť na obe maloleté deti v rozmedzí od 20% do 30% z čistého príjmu, čo predstavuje v súdnej praxi ustálený rozsah vyživovacej povinnosti z príjmu povinného rodiča na všetky jeho vyživovacie povinnosti. Uvedené rozmedzie premenené na eurá predstavuje pri čistom príjme 858,- € rozmedzie od cca 172,- € do cca 257,- € mesačne, a pri čistom príjme 812,- € eur rozmedzie od cca 162,- € do cca 244,- € mesačne. Súd potom určil výživné na maloletú D. vo výške 80,- € mesačne, nakoľko súdom už bolo matke určené výživné na staršiu dcéru C. vo výške 100,- € mesačne. Zároveň vzhľadom na vek maloletých detí bol ponechaný priestor na zvýšenie výživného v budúcnosti. Výšku výživného uloženého matke v sume 80,- € považuje súd s prihliadnutím na schopnosti a možnosti matky (v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine), na odôvodnené potreby a vek maloletej, ako aj na ďalšiu vyživovaciu povinnosť matky, za primerané.

13. Súd zároveň uvádza, že pokiaľ ide o výšku výživného, cieľom § 62 ods. 5 ZR je zdôrazniť mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v dostatočnej miere na potreby dieťaťa. To znamená, že rodič je povinný korigovať svoje potreby tak, aby mohol zabezpečiť svojmu dieťaťu, ku ktorému má zákonnú vyživovaciu povinnosť, výživné v čo najväčšom rozsahu. Povinnosťou matky ako rodiča je starať sa o výživu oboch svojich maloletých detí a vynaložiť všetko úsilie, aby dosahovala príjem, z ktorých ich výživu zabezpečí, a to tým viac, že je zrejme, že je v možnostiach a schopnostiach matky zabezpečiť riadnu výživu oboch jeho detí.

14. Súd uložil matke povinnosť platiť výživné od podania návrhu na súd, t.j. od 10.08.2021. Za obdobie od podania návrhu 10.08.2021 do 30.11.2021 matka na výživu maloletej neprispela žiadnou čiastkou. Súd vyčíslil nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 296,77 €, za august pomernú časť 56,77 € (80,00 € : 31 x 22) a za september až november 240,00 € (80,00 € x 3). Súd matke povolil splatiť nedoplatok v splátkach po 20,- € mesačne, splatných spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

15. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, okrem osôb ktoré sa tohto práva vzdali po vyhlásení a odôvodnení rozsudku.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).